

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 80.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 5.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži zamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 18.633.

Nepot ebna demonstracija.

Te dni se mudi v Beogradu deputacija Lužičkih Srbov in nacionalni Beograd je uporabil to priliko za velike manifestacije v korist Lužičkih Srbov. Obenem pa se je tudi prav krepko napadalo Nemčijo, ki tako silno zatira Lužičke Srbe.

Da si Slovenci medsebojno pomagamo, je na vsak način pravilno in dobro. In če mislijo Beograjčani, da se morajo zaradi imena Lužički Srbi še posebej razvzemati, jim tudi ni zameriti, pa čeprav ne razume niti eden Beograjčan jezika, ki ga govorijo Lužički Srbi. Ampak vse ob svojem času in v primerni obliki. Tega pravila pa v Beogradu niso spoštovali in zato malo pomagali Lužičkim Srbom, tembej pa škodovali nam vsem.

Malo pomagali Lužičkim Srbom, ker ni prav nobene verjetnosti, da bi se Nemci Beograjskih manifestacij in groženj ustrašili, temveč bodo po vsej verjetnosti še posostili odredbe proti Lužičkim Srbom, da jih še bolj decimirajo, kakor so jih že. Tako maloštevilnim narodom, kakor so Lužički Srbi, ki jih je po štetju iz leta 1910. le 111.107, se s hrupnimi demonstracijami le malo pomaga, temveč le z dejansko materialno pomočjo. Ravno o tej pa ni bilo slišati, da bi jo Beograd dal.

Še manj pa bo pomagano nam samim. Naš zunanji politični položaj je zaenkrat tak, da moramo biti veseli, če vsaj deloma pridemo ven iz osamljenosti, v katero nas je okovala Italija. Zlasti pa je to naša dolžnost po izjavi francoskega poslanika Gunarda in po italijansko-nemški arbitražni pogodbi. Ni treba biti prav noben diplomatičen veleum, da se spozna, da mora Jugoslavija naravnost iskati zvezo z Nemčijo in da tako okrepi svoje stališče proti Italiji.

Mesto tega šolskega pravila prireja Beograd demonstracijo proti Nemčiji. Ali hoče Beograd sam nagnati Nemčijo ob bok Italije? Ali res ne čuti, da dela s svojo demonstracijo službo za drugega? Ali ne čuti Beograd, kako je s svojo demonstracijo sijajno »notri padele«?

Tudi mi simpatiziramo z usodo Lužičkih Srbov in če bi to bilo le mogoče, bi jim radi pomagali. Zato tudi Beogradu ne zamerimo, če simpatizira z Lužičkimi Srbi.

Toda dovoljujemo si vprašati Beograd, zakaj pa ne vidi tudi gorje naših bratov v Primorju? Zakaj ne prireja njim v korist tako uspelega zborovanja, kakor je bilo ono v univerzitetni avli? Res je, da je Beograd svoje dni mogočno izpregovoril za naše brate v Primorju, toda od tedaj je nasilje nad njimi še mogočnejše naraslo, zato pa Beograd tem bolj utihnil. In Jugoslovenska Matica še danes ni mogla pritiči s svojim delom v Beogradu in kakor kažejo razmere še dolgo ne bo. Tu čaka Beograd ogromno hvaležnega dela in krvavo potrebnega in čeprav ključemo Slovenci Beograd k temu delu že leta in leta, še vendar nismo našli pravega odziva.

Lepo je brigati se za usodo drugih Slovanov, toda najprej se je treba brigati za svojo lastno! Nikakor pa ne gre, da kdo izkazuje simpatije drugemu slovanskiemu narodu na ta način, da škoduje svojemu lastnemu.

In to se je zgodilo s pretiranimi manifestacijami, članki in govori te dni v Beogradu in to ravno v času, ko išče Italija z vsemi sredstvi nemško prijateljstvo.

Ali se smeji naš prijazen sosed na zapadu, da smo tako mirno padli v njegovo past in da je sedaj še nemško časopisje nad nami ogorčeno!

Naša zunanja politika je v resnici divna.

Nettunske konvencije niso aktualne več.

Beograd, 7. jan. Kakor se doznava iz krogov raznih politikov, je politika fašistske Italije v Albaniji ustvarila mučno atmosfero v odnosih naše države napram Italiji. Njena politika obkroženja naše kraljevine je imela v prvem trenutku za cilj, da si popolnoma zagotovi teren v naši državi. Njena agresivnost se je izražala že na konferencah, ko so se sklepale razne konvencije, počenši od Rapala pa do Nettuna. Omogočila je to politiko skrajna popustljivost bivšega našega zunanjega ministra dr. Ninčiča, ki je hotel za vsako ceno obdržati linijo tesnega prijateljstva z Italijo. Vendar ne pada vsa krivda za sedanji težavni zunanji politični položaj naše države na dr. Ninčiča, temveč tudi na druge predstavnike vlade v času leta 1924, ko se je sklenil famozni rimski pakt o prijateljstvu z Italijo. To politiko je dolgo časa odobral tudi sam Nikola Pašić, ki pa se je zadnja leta svojega življenja odvrnil od nje in začel v radikalni stranki borbo proti dr. Ninčiču zaradi njegove italofilske politike. Kljub temu je dr. Ninčič dosledno vztrajal pri svoji politiki, Italiji pa pri vsem tem ni uspelo, da bi predrla na Balkan skozi našo državo. Zato se je z odobrenjem Anglije ustavila v Albaniji. Težino vse situacije je najbolj pokazala

la ostavka dr. Ninčiča. V poučenih tujakšnih diplomatskih krogih smatrajo, da je Italija s sklenitvijo tiranskega pakta razveljavila rimski pakt o prijateljstvu z našo državo. To je fatalna napaka njene zunanje politike, ker je s tem ustvarila neradovoljstvo in nezaupanje pri enem svojih lokalnih sosedov in doverljajših zaveznikov zavoljo problematičnega zavezništva z albansko vlado.

V merodajnih krogih zatrjujejo, da politika naše države z izmenjavo osebe zunanjega ministra ni pretrpela nobene občutne spremembe v mednarodnih odnosih. Že dozdej dokazana miroljubnost bo tudi za naprej ostala glavna linija naše zunanje politike. Toda s sklenitvijo italijansko-albanskega pakta so odnosi naše države postavljeni na novo osnovo. Po tem paktu in po tako motivirani ostavki dr. Ninčiča ni niti misliti, da bi mogla kaka vlada, ratificirati famozne nettunske konvencije.

Bojerno neupoštevajoč dejstvo, da so se po krivdi Italije spremenili medsebojni odnosi, že nekolikokrat poskušal poizvedeti za usodo nettunskih konvencij. Imel pa je priliko izvedeti, da nettunske konvencije pri sedanji orientaciji naše zunanje politike niso več aktualne.

Praznovanje po beograjskih uradih se bo nehalo?

Beograd, 7. jan. Te dni je bil izdan ukaz, da se mora z uradniki v ministrstvih in drugih uradih najenergičnejše postopati. Vsi uradniki morajo delati vsak dan in tudi vsak praznik dopoldne. Ta ukaz je že izvršen. Včeraj na badnji dan so uradniki — kar dozdej nikoli ni bila navada — delali ves dan. Danes bodo v vseh ministrstvih in uradih imeli določeni uradniki dežurno službo, jutri se bo redno delalo, čeprav je bil do-

zdej drugi božični dan vedno velik praznik. Treba dan božiča se bo, četudi je nedelja, dopoldne delalo.

Tudi se odslej ne bo več praznovalo ob sobotah popoldne in ob nedeljah dopoldne.

V uradniških vrstah je zaradi tega zavladalo veliko nezadovoljstvo. Oni naglašajo, da je ta odredba v nasprotju z uradniškim zakonom.

POPOLNO POLITIČNO ZATIŠJE V BEOGRADU.

Beograd, 7. jan. Zaradi včerajšnjega badnjega dne je bilo politično življenje v Beogradu v popolnem zatišju. Predsednik vlade Uzunović ves dan ni prišel v predsedstvo vlade. Tudi v Narodno skupščino ni bilo nikogar. Ministri so deloma odpoštovali, deloma pa so radi prazne današnjega praznika ostali vsak na svojem domu. Od narodnih poslancev prav tako ni nihče prišel v skupščino. Ob popolnem zatišju v vseh političnih krogih je gotovo, da ves ta čas ne pride do nobenih političnih dogodkov.

DELO V FINANČNEM ODBORU.

Beograd, 7. jan. Finančnega ministra dr. Markovića je včeraj posetil Oton Gavrilović in se z njim razgovarjal o delu finančnega odbora. Sporazumela sta se, da se o proračunu ne bo razpravljalo v sekcijah, temveč samo v plenumu odbora. Na ta način mislita, da se bo delo v odboru nekaj podaljšalo, zato pa da se bo skrajšala razprava v plenumu narodne skupščine. Načelna debata se v plenumu skupščine navzlic temu ne bo skrajšala, temveč bo trajala, kakor se računa, 20 dni, pač pa se bo skrajšala podrobna debata. Končna odločitev o vsem tem se bo izdala po sporazumu z načelniki opozicijskih skupin.

PROSLAVA BADNJAKA V BEOGRADU.

Beograd, 7. jan. Včerajšnji badnji dan je bil v Beogradu proslavljen tako svečano kakor še nikoli doslej. Vse mesto je pri teh svečanostih sodelovalo. Poveljnik badnjaka je bil podpol-

kovnik Kostić. Po badnjak so šli v topičersko ekonomijo.

Ogromni sprevod se je začel pomikati iz mesta točno ob eni popoldne. Na čelu sprevoda je šla kraljeva garda, za njo 2. in 18. pehotni polk, potem topničarski polk, vojaška akademija, administrativna šola, pehotna podoficijska šola, odred mornarice, orožništvo in slednjič mnogoštevilno občinstvo. Šli so z vozovi, z avtomobili in na konjih. Sprevod se je pomikal naprej med veselimi vsklikanjem in streljanjem. Ko so posekali badnjaka, se je vsa kolona vrnila v mesto, je obšla vse glavne ulice, prišla do železniške postaje in od tam do častniškega doma. Vse trgovine so bile zaprte. V sprevodu so šle štiri godbe: dve od kraljeve garde in dve vojaški.

Posebna slavnost je bila prirejena na dvoru in v vseh pravoslavniških cerkvah. Nj. Vel. kralj je na dvoru osebno sprejel poveljnika badnjaka podpolkovnika Kostića, se z njim poljubil in vrgel nanj po pravoslavnem običaju prgišče žita. Nato se je z vsemi pozdravil. Badnjak so zanesli na dvor in na maršalat dvora, poveljnik badnjaka, po en vojak od vsakega vojaškega odreda ter najstarejši narednik v vojski. Po tem so se izvršile še običajne ceremonije po pravoslavnem cerkvenem obredu.

ŠTEFICA VIDAČIĆ JE MISS JUGOSLAVIA.

Berlin, 7. jan. V Berlinu je bila kot »Miss Jugoslavije« izbrana gđ. Štefica Vidačičeva. 5. februarja pride Vidačičeva na Dunaj v ožjo volitev. Fotografije gđ. Pogačnikove in Živanovićeve so še zadržali v Berlinu.

Gripa razsaja v Evropi.

Pariz, 7. jan. Epidemija gripe je v nekaterih krajih Francije zavzela že nevarne oblike. Bilo je že mnogo smrtnih slučajev. Po vestih iz Londona se je isti bolezen pojavila tudi v Londonu, vendar pa v mnogo lažji obliki. Jako je razširjena ta bolezen tudi v Švici, v Berlinu in ostalih nemških provincih, tako da so nekatere tvornice morale ustaviti obrat. Bolezen ima tudi v Nemčiji lažjo obliko.

PRORAČUN BO ZNIŽAN.

Beograd, 7. jan. Najvažnejši čin včerajšnjega dne je bila konferenca, ki se je vršila v predsedništvu vlade in ki so ji prisostvovali Uzunović, finančni minister dr. Bogdan Marković in predsednik finančnega odbora dr. Jovan Radonić. Konferenca je bila posvečena izključno porazgovoru o novem proračunu za leto 1927/28. Govorili so o postopku v finančnem odboru pri podrobni razpravi o proračunu. Tudi so govorili o eventualnem znižanju proračuna. Zedinili so se vsi trije udeleženci v tem, da se proračun, kolikor je le mogoče, skriži in da se uvažuje v prvi vrsti gospodarska kriza.

Finančni minister bo v tej smeri sklical po pravoslavnem božiču konferenco s člani večine finančnega odbora. Konec pa bo stvar predložil tudi opoziciji oziroma plenumu finančnega odbora.

V teku popoldneva se je Uzunović mudil tudi v svojem kabinetu. Z njim so konferirali ministri Boža Maksimović, Miša Trifunović, Ninko Perić in Bogdan Marković.

RADIĆ NA AGITACIJI V DALMACIJI.

Zagreb, 7. jan. Predsednik HSS Stefan Radić, ki je moral vsled snežnih zametov prekiniti svoje agitacijsko potovanje po Dalmaciji po programu, je odpotoval sinoči ob 6.50, ko je izvedel, da je proglaščena in da ni več prometnih ovir. Po programu bi imel Radić ostati v Dalmaciji pet dni. Posetil bo tam najbrž otoke Hvar, Vis in Brač. Kakor se doznava, mu bodo njegovi pristaši povsod, kjer bo priredil shode, pripravili svečan sprejem.

CVJIĆ OBOLEL.

Beograd, 7. jan. Predsednik znanstvene akademije in znani učenjak Jovan Cvijić je pred nekaj dnevi obolel. Njegovo stanje se je včeraj zboljšalo. Križni sloer še ni minila, vendar upajo zdravniki, da ne nastopijo nobene komplikacije.

NOV LIST V MARIBORU.

Maribor, 7. jan. Te dni bo začel tu izhajati in bo izhajal samo za časa volitev nov list »Straža«. List bo nastopal proti samostojnim demokratom ter bo agitiral za skupno listo radikalov, klerikalcev in Nemcev, ki je bila postavljena v Mariboru.

SENZACIONALNE ARETACIJE V SUBOTICI.

Subotica, 7. jan. Državno-odvetništvo v Subotici je včeraj izdalo orožnikom ukaz, da aretirajo Etelko Rajčičevo, lastnico neke tiskarne ter nekatere mestne uradnike, ki so bili v zvezi z društvom za posredovanje ženitev »Budućnost«. Ponoverili so namreč blizu pol milijona dinarjev v škodo društva in članov, ki so se obračali na društvo. Aretacije so izzvale veliko senzacijo. Aretiranci so poskušali podkupiti preiskovalnega sodnika.

„Uničeni“ vinogradarji.

Je že menda hotela tako bridka usoda, da nisem član »Svete vojske«, dasiravno tudi vodo rad pijem, ampak ne zvečer, temveč še to drugi dan dopoldne. Ker na zvečer vino jako visoko cenim, skoraj še višje, kakor sam gostilničar, mi menda nihče ne bo zameril. Ja s velikim zanimanjem berem stvari, ki se tičejo vina.

Posebno sem bil vesel, ko sem v sredo bral v »Jutru« novico, sročeno slovenski javnosti po znanem vinogradniku g. Petovarju, da bomo mogoče kmalu pili v Ljubljani pristen francoski burgundec po 10 dinarjev liter! Kakor je povedal po poročilu »Jutra« »Ormož« g. Petovar, čegar strokovnjaško znanje visoko cenim, je francoski burgundec imenitno vino, in če je vino imenitno, bo meni prav gotovo zelo všeč. Samo če bo res, kar pravi g. Petovar, da ne bo dosti dražje kakor po 10 dinarjev liter.

Skoda, da človek ne živi v teh težkih časih na Francoskem, kjer pijo imenitno burgundsko vino po 2 franka liter! To bi bilo pri nas po 2 dinarja, kar bi kar je na Francoskem frank, to je v domačem življenju pri nas dinar. Temu je treba priručnati še nekaj dinarjev za prevoz in za daci in za krčmarjev dobiček, pa pridemo na okroglo 10 dinarjev.

G. Petovar pa je doma na Štajerskem in on francoskega burgundca ne mara. To se pravi, on ga že mara morebiti za sebe, ampak tega on ne mara, da bi ga mi pili po 10 dinarjev liter. On bi raje videl, da bi mi pili samo štajersko vino, mavari štajerskega burgundca, seveda ne po 10 dinarjev, ampak tako po 20 ali 25 dinarčkov liter. Jaz, pijanec kakor sem, pa s tem nisem zadovoljen. Zakaj ne bi jaz smel piti dobrega francoskega vina po 10 Din. in zakaj bi moral plačevati za štajerskega burgundca po 20 ali 25 Din?

G. Petovar pravi, da zato ne, ker bodo vsi vinogradniki na Štajerskem propadli, če bodo točili krčmarji francosko vino po 10 Din namesto štajerskega vina po 20 ali še več dinarjev. Jaz pa tega ne verjamem. Vsi čast g. Petovarju, ampak on je vinogradnik, jaz pa pijanec, in zato jaz te stvari že bolje razumem kot on, pa brez zamere. Jaz namreč pravim: Če doslej ni noben vinogradnik propadel, odkar pijemo dalmatince po 10 Din, zakaj bi propadli slovenski vinogradniki potem, če bomo mi, ki pijemo, zamenjali trpkoga dalmatince za žlahtnim francoskim vinčkom? Deset je in ostane vendar deset!

Jaz pri najboljši volji ne morem razumeti, zakaj bi gospodje vinogradniki bili ravno sedaj ogroženi, ko se nam obeta — če je res — francosko vino po 10 dinarjev, niso pa bili ogroženi takrat, ko so se začeli slovenski ljudje voziti v Vojvodino po žlahtni banaški riling in v Dalmacijo po višana in po opolo, ki stane ravno toliko! Ko se je razna gospoda iz Slovenije — liberalna in klerikalna — vozila v Banat in v Dalmacijo po vino, in ko so začeli Dalmatinci sami točiti vino v Slovenijo po 10 dinarjev, takrat slovenski vinogradnik ni bil ogrožen, danes pa, ko se nam obeta francosko vino, je pa naenkrat slovenski vinogradnik ogrožen! Jaz tega ne razumem, ker za mene je 10 vedno 10, pa naj jih dobi 10 Dalmatince ali pa Francozi!

Zato mislim, da nam je hotel natečiti spoštovani g. Petovar nekoliko političnega vina v usta. Tega pa mi, kar nas je vinskih veščakov in strokovnjakov, ne maramo. Če že moremo požirati v našem cvičku Dalmatince, naj bo! Tudi če bomo pili francoskega burgundca — naj bo! Ampak politične viraše godle — naki! Pa če jo nam servira mavari sam g. Petovar! Bomo že raje pili dalmatince in burgundce!

—jp—

Tudi Francija proti nam.

Včeraj smo objavili izjavo beograjskega francoskega poslanika Grenarda, ki je dejal, da je italijanska vlada dolžna za sklenitvijo italijansko-albanskega dogovora svoje dobro voljo in iskreno stremeljenje, da ohrani ne samo odvisnost Albanije, temveč tudi obveze, ki jih je prevzela Lalijska napram Albaniji na podlagi medzavezniškega sporazuma iz leta 1921.

Ta izjava francoskega poslanika pomeni, da Francija odobrava italijanski protektorat nad Albanijo in da ne nasprotuje Italiji, če ta uveljavlja iz Albanije izhodno točko za svoje prodiranje na Balkan. Tako smo po izjavi francoskega poslanika Grenarda popolnoma osamljeni in v velikem boju z Italijo za neodvisnost Balkana navezani le na svojo lastno pomoč.

Dvakrat zaporedoma nas je tako italijanska diplomacija dobro zadela. V konfliktu z Italijo smo mogli računati na nemško zavezništvo, toda z nemško-italijanskim arbitražnim dogovorom je Italija ta račun prekinila. Mogli smo nato računati še na pomoč Francije, ki je imela iste interese ko mi, toda po zadnji izjavi francoskega poslanika je tudi ta naš račun prekinjen. Ostali smo osamljeni in prepuščeni samim sebi.

Vrhu vsega pa še medsebojno razbiti. Vedno ožje se stiska okoli nas obroč nasprotnikov, mi pa se z vedno večjo slastjo prepiramo med seboj. Kakor da bi hoteli vsemu svetu dokazati, da nismo vredni nobene podpore in da ni nobene opasnosti krati nam naše pravice!

V Londonskem paktu so zavezniški prvič dokazali, da so jim interesi velesile vedno bolj sveti ko pa interesi male države in naj se je ta še tako za njih zmoglo žrtvovati. V mirovnih pogajanjih smo doživeli to drugič

in zlasti težko na Koroškem, ko je bil angleški delegat najsigurnejši zagovornik nemškega stališča. V boju za Reko smo nato zopet spoznali, da grešimo, če se zanašamo na zavezniško pomoč in nato so nas enako svarili tako dogodki na Bolgarskem, kakor na koncu tudi izjava beograjskega francoskega poslanika. Ne smemo se zanašati na pomoč velesil, ker mi smo jim dobri le, kadar jim služimo. Ko pa smo jim storili uslugo, potem ravnajo z nami ko s črncem, ki je storil svojo dolžnost.

Vselej v kritičnih trenutkih doživljamo isti nauk in vendar se še nismo streznili. Se vedno se udajamo sanjam, še vedno hočemo posili videti stvari lepše, kakor pa v resnici so. Ampak čas je, da se iztrezimo in sicer že skrajni čas.

Cepprav osamljeni, vendar ni naš položaj obupen, če smo složni, če vsi delamo za svojo varnost, če vsi storimo svojo dolžnost. Toda smo tega ni in čas največje nevarnosti nas najde v največji razbitosti.

Noče Beograd slišati o sodelovanju Slovencev, noče Beograd voditi samo vsedržavne politike, nočemo nehati s pretiranim strankarstvom, nočemo urediti naše uprave, nočemo kreniti na novo pot, temveč brez ozira na vse nevarno stanje zunanje politike drvi mo dalje po izhajanju in napačni poti naravnost v prepad in pogubo.

Kako dolgo še?

Kako dolgo nas ne bo niti največja osamljenost izpametovala?

Kako dolgo bo trajalo, da nas bo vsaj izjava francoskega poslanika izpametovala?

Vsi dogodki kažejo, da se pripravljamo odločilna bitka za Jadrano, mi pa se proslavljamo z brezdeljem in medsebojnimi prepiri.

Kako dolgo še?

Politične vesti.

Obznana nad HSS ukinjena. V torek zvečer se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o ukinjenju obznane nad HSS. S strani radikalnih ministrov se je povdarjalo, da ni bilo nikakih pogojev s strani HSS ob priliki njenega zadnjega vstopa v vlado, nego da je to logična posledica spremembe politike HSS. Med 7. in 8.

uro zvečer, ko je seja še trajala, je odšel minister Maksimović na dvor, kjer je ostal celo uro. Ob pol 9. uri zvečer se je seja zaključila, nakar je podal minister Maksimović novinarjem izjavo, v kateri navaja, da je bilo to vprašanje izprošeno že junija 1. 1925, ko je prvič nastala vlada RR. Tedaj se je smatralo, da odpade obznana na HSS sama ob

sebi z vstopom radičevcev v vlado. Sedaj pa se bilo potrebno, da se izvede formalna odločitev o tem. Obznana je bila, kakor znano, izdana proti HSS zato, ker je vstopila v kmeti-sko internacionalo in preko nje v komunistično internacionalo. Obznana je določala, da se HSS razpusti, da se ustavi njene publikacije, da se uvede postopane proti vodstvu in da se zabrani njeno javno delovanje. Ta naredba je bila ob priliki vstopa HSS v vlado ukinjena in sedaj je to izvršeno tudi formalno.

Pomočnik ministra zunanjih zadev o sestanku Male antante. Jovan Marković, pomočnik ministra zunanjih zadev je izjavil napram poročevalcu »Vremenu« svoje mišljenje o sestanku Male antante: »To bo eden rednih sestankov, določenih po sedanjih praksi. Vršil se bo v Čehoslovaški, toda še nista določena mesto in čas sestanka. Preuranjene so vesti o tem, da se sestanek že določen. Ta sestanek se ne bo po tvari niti mnogo razlikoval od dosedanjih sestankov, ker od zadnje konference ni bilo v politiki Male antante takih dogodkov, ki bi imeli za posledico potrebo pretresa medsebojnih odnosov. Jasnno je, da se bo v konferenci govorilo o situaciji, ki je nastala na Balkanu povodom italijansko-albanske pogodbe in o nadaljnjem skupnem delu v Zvezi narodov v katero Sveto zavzema danes Rumunija mesto rednega predstavnika Male antante po sklepu poslednje konference na Pledu. Ob tej priliki bi rad naglasil zlasti neosnovanost nekih verzij, ki so se pojavile v svetovnem, pa deloma tudi v našem časopisu o nekem oslajenju odnosov med zavezniškimi državami. Male antante in to, kakor pravijo radi italijansko-rumunskega pakta o prijateljstvu in italijansko-albanske pogodbe, katere pomen ni, kakor trdijo novinarske verzije solidarno ozenjen s strani držav Male antante. Italijansko-rumunski pakt o prijateljstvu je zaključen po predhodnem obveščanju in pristanku ostalih dveh zavezniških držav in je istega značaja kakor vsi slični pakti, sklenjeni po osnovanju Zveze narodov in ki služijo kot dopolnilo njenim pacifičnim smerem. Vsa javna kampanja, ki so jo vodili nekateri listi proti Rumuniji, je neumestna, ker so odnosi ji med našo kraljevino in Rumunijo danes ravno tako prijateljski in srčni, kakor prej.

Nemška vlada kriza še vedno ni rešena in niti še ni odločeno, če bo sestavljena vlada sredine ali pa pride na krmljo kaka nova koalicija. Nemški nacionalisti se silno trudijo, da bi se sestavila vlada desnice. V ta namen je odpotoval vodja nemških nacionalcev grof Westarp v München, kjer je skušal pridobiti za svoj načrt bavarske ljudske stranke. Pristal je celo, da bi bil kancelar vzet iz njenih vrst. Če je bil njegov monarkovski obisk uspešen, se še ne ve, gotovo pa je to, da je vlada desnice nemogoča, ker se je sedaj poleg centra izjavila proti njej še ljudska stranka. Njen voditelj dr. Stresemann smatra kot edino mogočo samo vlado sredine, kateri bi pripadali centrum, ljudska stranka, bavarska ljud. stranka in demokrati in katero bi podpirali socialni demokrati. S socialnimi demokrati bi se sklenil poseben dogovor glede notranje političnih z-konov, ki imajo priti v kratkem na dnevni red. Nemški parlament se sestavi dne 19. januarja in vladni krogi upajo, da bo do tedaj nova vlada že sestavljena. O novih volitvah pa trenutno ni govora in bi se te vršile šele maja meseca, če tudi nova vlada ne bi imela večine v parlamentu.

Ekspozice poljskega zunanjega ministra. Na seji sejmškega odbora za zunanje zadeve, ki si ga naša skupščina seveda ne zna in ne more priobiti, je podal zunanji minister Zaleski obširen ekspozice o poljski zunanji politiki. Po njegovem mnenju mora razorožitev Nemčije nujno dovesti do sološne razorožitve. Neizpolnjevanje Versajskega dogovora bi ogrozilo življenske interese vseh narodov. V nasprotju z evropskim mirom je, če se dela razlika med pacifikacijo zapada in vzhoda. Varnostno vprašanje je splošen problem, ne pa samo problem ob nemško-francoski meji. V Parizu se je Zaleski prepričal, da tako francoska vlada ko tudi francoska javnost pravilno pojmujejo vrednost francosko-poljske zveze. Z Nemčijo želi živeti Poljska v dobrososednih odnosih in Zaleski upa, da bo tudi doseženo to kljub intrigam gotovih krogov. — S sovjetsko Rusijo hoče skleniti Poljska političen dogovor, ki bi jamčil mir na vzhodu Evrope. Da bi sodelovala Poljska pri kakem protisovjetskem bloku je bajka. Glede Litve

čaka Poljska še vedno na razvoj dogodkov. — Ze sedaj pa povdarja, da hoče živeti Poljska z Litvo v dobrososednih odnosih. — Ekspozice zunanjega ministra je bil dobro sprejet od vseh strank.

Upor v Nizozemski Indiji. Kakor poroča agencija Wolff, se nahaja skoro ves okraj Silvengkanga na Sumatri v upornem stanju. Komunisti so umorili nekega holandskega plantážnega paznika in nekega domačega učitelja. Komunisti so napadli oddelek avtomobilov, s katerim se je hotela podati neka vojaška četa na lice mesta upora. Napadalcii so bili s težkimi izgubami odbiti in so imeli preko trideset smrtnih žrtev.

Izgredi proti tujcem na Kitajskem. Katoliški misijonarji, ki so pribežali v Hankau, poročajo o izgredih Kitajcev proti tujcem in kristjanom. Izgredniki požigajo cerkve in ropajo imetja kristjanov. Vojski so zadržali tujko naselbino v Kinkiang in preprečujejo vsak dostop ali odhod iz naselbine. Za varnost tujcev je ukrcana angleška topnčarka.

Kratke vesti.

Trgovinska pogajanja med Čehoslovaško in Avstrijo bodo dne 8. t. m. obnovljena.

Sven Hedin je dospel na Kitajskem in bo podvil veliko znanstveno potovanje v osrednjo Azijo.

Turška vlada je prepovedala ustanovitev socialno demokratske stranke, ki jo je osnoval dr. Hassan Riza bej.

Avstrijski poslanik v Pragi dr. Marek je predlagal čehoslovaški vladi unikitev medsebojnih političnih vizumov.

Na budimpeštanski borzi je bilo v ponedeljek notirano vse v novi valuti pengő.

Za glavno mesto kantonske vlade se bodo določila tri sosedna mesta ob reki Jangtsekiang: Hankau, Vučang in Hanciang, ki se združijo v eno mesto pod imenom Vukang.

Novi japonski cesar Hirohito je obolol Boleden ni nevarna.

Snežni viharji na Poljskem. Te dni so divjali v raznih krajih Poljske silni snežni viharji. Najhušji je bil snežni metež v Vilni in gornji Šleziji. Vlaki so imeli velike zamude. Redni promet je zopet vzpostavljen.

Beleške.

Vprašanje?

Dopisniku zagrebških »Novosti« je dejal dr. Kramer, direktor »Jutra« med drugimi tudi to-le:

»Toda »Združene Slovenije« ne vzame nihče resno.«

V včerajšnjem »Jutru« pa čitamo vprašanje za dr. Korošca kakaj da je izpustil v svojem vrhniškem govoru Zedinjeno Slovenijo?

Ali je s tem hotelo »Jutro« opozoriti svoje čitatelje, da se dr. Korošec ne bavi z nerešnimi stvarmi?

Ali ga pa jezi, ker se ne bavi?

JUGOSLOVANSKI DIPLOMAT.

Čim se je pojavil v žuti kuči (v zunanem ministrstvu) novi »patron«, so se naši predstavniki v inozemstvu požurili na referiranje v Beograd. Kdor je moral in komur ni bilo treba, vaeeno je pohitel, da dobi »nove instrukcije«. Tako tudi neki gen. konzul. Pohitel je z drugega konca Evrope v Beograd, naravno na državne stroške. Njegov referat v ministrstvu pa je obstojal v tem, da je končal svojo tožbo za ločitev zakona, po znanem škandalu, o katerem je tako dolgo govorilo italijansko, avstrijsko in naše časopise.

In gospod generalni konzul pričakuje sedaj »nove instrukcije« — verjetno zopet za novi škandal na državne stroške. — (I o »Politiki«.)

Volilno gibanje v Ljubljani. Narodna radikalna stranka je imela 4. in 5. t. m. dva dobro uspešna velika sestanka za St. Jakobski in za St. Peterski okraj. Na obeh sestankih je poročal v imenu kandidatov nosilec liste dr. V. Ravnhar. Govorili so še dr. Zupanič, dr. Lukan, ing. Šaplja, Dezman, Jurkovič in Kavčič. Prihodnji sestanki so: v soboto 8. t. m. pri Mraku za Dvorski in Trnov. okr., v sredo 12. t. m. pri Lloydju za Kolodvorski in Kolzejski okraj, v petek 14. t. m. za Vodmat in v sredo 15. t. m. pri Reininghaus za Šiško.

Ch. Lucieto:

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Nadzorovali smo zadevo in v teku tednov smo prišli na to, da je prva stran not z naslovom bila vedno ista, med tem ko so bile note drugačne od tedna do tedna. Bili smo na pravem sledu. Sivar smo takoj javili v centralo in dva dni pozneje nam je ta že poslala »dechiffreurja«, ki je bil specializist v čitanju tajnih pisav in razen tega izborni muzik, ki je prav kmalu razkrinkal zadevo. Na ta način so torej dobivali in odpošiljali nemški agenti iz Francije svoje podatke v Bern.

Tako smo na mah spoznali nekaj novih nemških agentov, o katerih poprej še nihesar nismo vedeli, kajti vsi ljudje, ki so dobivali »Alzaške spominčice« so morali biti ali nemški agenti ali pa z njim v zvezi; kajti teh not ni bilo v prometu.

Ključ za ta dokument se je lahko poljubno spreminjal, toda ker je njegov princip ostal vedno isti, ga ni bilo težko najti.

Lahko sam povem, da je oni čas dobil nemški generalni štab »poročila«, ki so se mu morala zdeti jako izredna.

Naši obšudovanja vredni oficirji iz urada št. 2 in nekateri mojstri, ki so nam bili dodeljeni od policije,

23

so na podlagi najdenega ključa pošiljali nemškemu generalnemu štabu izmisljena poročila, ko so zmedla nemške načrte in vlekla Nemce za nos. Tako so rešili na tisoče francoskih vojakov.

Preidemo pa sedaj k drugi nemški iznajdbi, ki je zelo čudna, toda resnična.

16. poglavje.

Skrivnostna jajca.

Četudi kdo rad je jajca, vendar ni neobhodno potrebno, da bi mu jih pošiljali kar na stotine iz inozemstva, posebno če se ne bavi z njih prodajanjem.

To so bile moje misli nekega jutra, ko sem čital poročilo enega naših agentov iz Lauzanna, ki mi je javljal, da vsak teden odhajajo iz sumljivega vira v Švici ogromne količine jajc na naslov sumljive osebe v Franciji.

Ta oseba je bila ljubka ženska, sprejemala je številne obiske in imela veliko gostov v hiši.

Imela je na fronti tudi mnogo znancev in prijateljev in jim pošiljala zavoje z živili in drugimi potrebščinami in jih je tudi, če so prihajali na dopust, sprejemala v svojo hišo.

K sreči vse take vojaške »boterce« niso bile te vrste, kajti drugače bi mi nikoli ne bili razkrinkali te zadeve. Široka javnost nikdar ne bo zvedela, koliko noči brez spanja so povzročile te »boterce« šefom in osobi našega urada.

Saj se je včasih dogodilo, da je čisto slučajno kaka »boterca« spraševala svojega vojaka na fronti za kakšne vojaške stvari in je to nič hudega sluteč, tudi odgovoril.

Oseba, o kateri sem rekel, da je dobivala jajca, nam je bila nekoliko sumljiva, vsled svojih pogovorov, toda nikakor nismo mislili, da se bavi s špij nažo.

Poznali smo njene znanec, njena pisma niso vsebovala ničesar izrednega in njeni telefonski pogovori so bili čisto vsakdanji.

Zakaj vrača je torej tako silno rada imela jajca?

Ker smo se pa morali zanimati za vsako najmanjšo poročilo, sem dal povelje, da pošljejo ta jajca najprvo v moj urad, predno jih oddajo naprej naslovljeni.

Ogledal sem si pošiljko, a nisem našel ničesar sumljivega. Ker pa je treba v takih zadevah stvar dobro preiskati, sem poslal jajca v naš kemični laboratorij, kjer so naši kemiki v največji tajnosti delovali za narodno obrambo.

Kemiki so se podali na delo in naslednji dan so mi poslali sledeči raport.

Kemična preiskava poslanih jajc je dognala, da je na nekaterih izmed njih pisava s simpatičnim črnilom, skoraj gotovo rastlinske vrste. Besedilo se tiče sedanjih vojnih operacij, a ga ni bilo mogoče točno čitati.

(Dolje prihodnj.)

Dnevne vesti.

TUDI ENA NAŠA PRORAČUNSKA SPECI- LITETA.

Po proračunu za leto 1926-27 je določenih za službene obleke železnarjev 16,500.000 dinarjev ali 812 Din na osebo.

Za službene obleke uslužbencev (orožnikov) namerajajo ministrstva je določenih 22 milijonov dinarjev ali 1100 dinarjev na osebo.

Za službene obleke finančnih kontrolnih organov v finančnem ministristvu pa je določenih 9.000.000 ali 1199 Din na osebo.

Najbolj trpi v službi obleka železnarja in ta dobi najmanjši znesek. Najmanj pa trpi v službi obleka finančnih kontrolnih organov in zato dobi ta največ!

Je to čisto gotovo obdudovanja vredna doloba.

Ali pa naj vse to potrjuje le pregovor, da je bog najprej sebi ustvaril brado?

— Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani. Minister prosvete bo predložil te dni ministrskemu svetu skupno spomenico »Slovenske Matice« in ljubljanske univerze za ustanovitev akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Akademija naj bi se ustanovila še tekom letošnjega leta.

— Kongres ženske Male antante. Kot poročajo, se vrši letošnji kongres ženske Male antante v Pragi. Naše žensko bodo zastopale g. Leposava Petković in gdnja Milena Ate-macković.

— Nov železniški pravilnik. S 1. marcem stopi v veljavo nov prometni pravilnik državnih železnic. Pravilnik, ki vsebuje nekatere izpremembe, bo veljal za vso državo.

— V ministristvu prste in brzojav je podpisano večje število dekretov o napredovanju in premestitvi nižjih uradnikov in služiteljev brzojavne in telefonske stroke.

— Iz visokošolske statistike. V prosvetnem ministristvu je bila te dni izdelana statistika o naših visokih šolah začetkom leta 1926-27. Po tej statistiki je na naših visokih šolah: rednih profesorjev 270, izrednih 81, docentov 86, skupaj 437 učnih moči. Slušateljev je v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Subotici in Skoplju skupaj 11.099.

— Bečkereška policijska statistika za leto 1926 izkazuje 332 ovadb radi tatvin, 54 telesnih poškodb, 2 umora, 10 žaljenj uradnih oseb, 69 goljufij, 34 poneverb, 5 žaljenj veličanstva, 14 poškodb tuje lastnine. Frapantno je primeroma veliko število (5) slučajev žaljenja veličanstva in majhno število slučajev žaljenja uradnih oseb. Bečkereški meščani morajo imeti precejšen respekt pred policaji, ali pa so bečkereški policaji zelo mirni in pametni ljudje.

— Tujski promet v Splitu. Lansko leto je obiskalo Split 33.022 tujcev, leta 1925 pa 84.409. Tujski promet v Splitu se je torej lansko leto napram predlanskemu zmanjšal za 1382 oseb.

— Ukinitje operete v Novem Sadu. Ministrstvo prosvete je odredilo, da se opereta v Novem Sadu radi finančnih težkoč ukine. Ravnatelj operete Vojnović se je obrnil na novosadski občinski svet s prošnjo, da bi se dotedanja subvencija v znesku 150.000 Din zvišala na pol milijona. Mesto tega pa je bila subvencija na 100.000 Din znižana. S tem je bila usoda operete zapečatena.

— Odločba za postavitev spomenika Kraju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani javlja, da je žirija za oceno osnutkov iz predhodnega natečaja izrekla svojo sodbo tako-le: Doblo je šest osnutkov in 1. varianta. Prva nagrada se ni podelila nikomur. Drugo nagrado 4000 Din je dobil osnutek »H. X. c. projektanta sta g. Lojze Dolinar in Ing. Dragutin Fatur. Tretjo nagrado 2500 Din je dobil osnutek »A. c. projektanta sta g. ing. Vladimir Šubić in Lojze Dolinar. Ostali štiri nena-grajani osnutki »Domovina«, »Svoboda«, »Car« in »Gospodstveni stol« se predlagajo v odkup po 1250 Din. Ker se kuverte z imeni projektantov teh osnutkov niso odtele se do-tični vabilo, da v slučaju, ako pristanejo na odkup, sporoče pristanek in svoj naslov razpisatelju. Vsi načrti se bodo obdržali do zaključka glavnega natečaja, nakar se bodo razstavili skupno z glavnimi osnutki. Ta ukrep je neobhodno potreben, da se varujejo interesi avtorjev idej, ki so izraženi v pred-hodnih načrtih. Šele po tej razstavi se bo objavil način vrnitve nena-grajenih os-nutkov projektantom, ki bi morebiti ne pristali na odkup. Razpis glavnega natečaja sledi v krat-
kem.

— III. vinski sejem v Središču ob Dravi se vrši v torek 25. prosinca 1927 ob 11. uri popoldne. Vabilo se vsi vinski trgovci, gostilničarji, restavraciji, hotelirji itd., da si ogledajo ta znameniti vinski sejem na katerem se nudijo samo zanimivo pristna ljuto-merska vina vseh vrst in vrhov. Da so cene vedno zmerne in blage primerne, kažejo ži-vahne kupčije na prejšnjih treh. Semo lani se je na dan sejma prodalo nad 1800 hl vina. Tudi letos se bodo vinogradniki držali gesla: Kak je blago, tak je drago. — Ne zamudite torej te prilike in obiščite v torek dne 25. t. m. vinski sejem »Ljutomerčan« v Središču ob Dravi.

— Za predsednika proforske izpitne komisije v Ljubljani je imenovan univerzitetni profesor dr. Rajko Nachtigal.

— Zdravniška zbornica za Slovenijo opo-
zarja svoje člane, da bo v nedeljo 9. januarja 1927 glavna skupščina, ki bo ob enem izvršila volitev novega odbora. Za sklepčnost skupščine je potrebna prisotnost vsaj petine vseh članov in predsedstvo zato prosi za polno udeležbo, ker bi nesklepnost povzročila članom in zbornici velike stroške. Glasovanje doposlati je po pošti vsaj do 8. januarja 1927.

— Za univerzitetne službe. Redni profesor tehnične fakultete ljubljanske univerze Josip Kopač je podal ostavko na državno službo.

— Notarski izpit je napravil pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani notarski kandi-dat Viktor Skrabar.

— Promocija. Za doktorja med. je promo-viral na pariski univerzi medicinec Sigis-mund Črvnik, sin očrložnega zdravnika na 1. olzeli.

— Dr. Rybač nevarno obolel. Šef oddelka za mednarodne pogodbe v zunanjem ministristvu, poslanik dr. Otokar Rybač je nevarno obolel. Pri pogrebu poslanika Pante Gavrilovića se je bil močno prehladil, vsled česar je dobil pljučnico. Zdravi se v sanatoriju na Vračaru v Beogradu. Dasi je njegovo stanje kritično, upajo zdravniki, da mu rešijo življenje.

— Iz državne službe. Premeščen je iz Vi-rovitice h glavni carinarnici v Mariboru carinik Mladen Perić. — Vpokojena sta višji davčni upravitelj v Celju Ferdo Tičar in davčni upravitelj v Ptuj Matej Habjančič. Na lastno prošnjo je izpuščen iz državne služ-be davčni praktikant v Kranju Ivan Uranič.

— Treznostno gibanje in sokolski Savez trezne mladine in Jugoslovanski sokolski sa-vez sta se sporazumela za skupno propaga-
ranje antialkoholnega pokreta med mladino. Sokolska društva bodo ustanovila posebne sekcije za propagando.

— Mussolini zoper ženske učne moči. Ita-lijska vlada je izdala dekret o reformaciji izpitov srednješolskih učnih moči. Na podla-gi tega dekreta se ženskam v bodoče odreka pravica poučevanja literature, filozofije in zgodovine. Za izdajo tega dekreta ni bilo mo-góče merodajno mnenje vlade, da ženska z moškimi v moralnem ali duševnem oziru ni enakovredna, temveč bojazna, da bi ute-gnile ženske iztrgati moškimi eno torišče za drugim, kar bi dovedlo polagoma do social-nega prevrata, ki bi bil za državo škodljiv.

— Papež v borbi zoper žensko modo. Sveti oče nadpluje kar najenergičneje borbo zoper današnje žensko modo. Nedavno je pisal kar-dinalu Schulzu pismo, v katerem pravi: »Ža-
lostno je, da so postala oblačila, ki naj bi pokrivala telo, dandanes, ko pozabljajo žene na svoje dostojanstvo ter žalijo čut sramež-livosti, sredstvo, s katerim se vznemir pri liu-deh, zlasti pri mladih, senzualnost. Vsled te-ga ne opustimo nobene prilike, da obračamo pažnjo sedanjih ženskih mod, ki je izvor ne-sreče ter da obsojamo na podlagi naše aro-stolske oblasti to nesramno početje žensk, ki se ravna po danšnji nedostojni modi.«

— Pogosti požari v Osijeku. Te dni je iz-bruhnil v neki mizarski delavnici v Osijeku požar, ki je bil sicer hitro ugasnjen ter je po-vzročil samo 10.000 Din škode. Zanimivo pa je, da je bil ta požar tekem meseca dni v Osijeku že deseti.

— Velik požar v italijanski tvornici vago-nov. V tvornici vagonov v Sestri Tonente pri Genovi je izbruhnil te dni, močnejši vsled krat-kega stika, požar, ki je uničil večje število vagonov ter povzročil materialno škodo nad dva milijona lir. Tekom tri ure trajajočih ga-silnih del je zadobilo 16 gasilcev težke opek-line.

— 11 ur ležal na železniških tračnicah. Iz Londona poročajo: Na Great-Western pro-
ji je skočil neki možakar iz vlaka ter obležal nezvesten na tračnicah. Ostal je tam celih 11 ur, ne da bi ga bil kdo opazil. Med tem časom se je peljalo preko njega nad 70 oseb-nih in tovornih vlakov. Ne da bi bil dobil tudi najmanjšo poškodbo. Če bi bil prišel k zavesti ter bi se bil samo ganil, bi bil sigurno poginil.

— Zarotnika raztrga njegova lastna bom-ba. Peruanski policija je prišla pravkar na sled zaroti naprtenih zoper življenje pred-sednika Legui-o. Neki bivši vojak je name-raval izvršiti na predsednika republike aten-tat. Ko je bila zarota razkrita, je hotel bivši vojak zekopati bombo na polju. Pri tem je bomba, ki je bila določena, da raztrga pred-sednika republike, eksplodirala ter raztrga-la zarotnika samega na kose.

— Priznava živinskega trgovca. Pri oken-cu nekega pariškega rošnega urada se je ro-bil v te dni neki gospod, ki je oddal sle-dečo brzojavko: »Pridem šele jutri, ker da-našnji vlak ne transportira svinč. Morda da-ma pri poštnem okenču je zrla odpošiljateljice dečreše nekoliko hirov zažuden v obzr. Ko na si je potrkal možkar s tolstim prstom na čelo je bila zelo užaljena. Ni ji prišlo namreč takoj na misel, da ima opraviti z živinskim trgovcem.

— Nov polet italijanskega generala Nobile-a. Kot poročajo rimski listi, projektira general Nobile nov polet iz Rima v Buenos Aires. Nie-gov zrakoplov bo imel brzino 175 km na uro.

— Organizacija beračev. Primo de Rivera je razpustil te dni originalno organizacijo — organizacijo beračev v Madridu. Organizacija je štela 120.000 članov. Član je postal lahko vsak španski državljani, ki je živel izključno od beračenja. Organizacija je imela popolno-ma moderno ureleno tiskarstvo, v katerem je bilo zaposlenih devet pisarniških moči, med njimi dva tiskalca. Prvotno je bilo zamišljena ta organizacija samo za mesto Madrid, poz-neje se je razširila preko vse države. Kdor razna španske razmere, ve, kako veliko moč imajo na španskem beračih. Njihova moč meji skoraj na teror. Berači tvorijo poseben stan. Dosej so bile mestne oblasti lopovom na-soroti brez moči. Večina teh lopovov je bila mnogo boljše situirana kot najbolj plačani pri-padniki pridobitnih krogov.

— Črna-bela reduta. Razpis natečaja za reklamne lonake za črna-belo reduto. Pri-re-ditveni odbor za črna-belo reduto razpisuje natečaj za izvršitev propagandnih lonakov, ki jih bo upotrebil v svojo čim največje re-klame za reduto. Poroči za udeležbo v na-tečaju so: 1. Format bodi v razmerju 25x35 centimetrov. Lonak naj se naslanja na sle-deče motive: črna-bela reduta, 6. 5. II. 1927) kraj (Tabor). 2. Razpis je naslovljen v prvi vrsti na naše studentstvo brez razlike za-voda ali stroke. Eventuelna udeležba izven tega kroga je tudi dobrodošla. 3. Določajo se za tri najboljša dela nagrade in sicer: I. nagrada 300 Din, II. nagrada 150 Din,

III. nagrada 100 Din in še pet nadaljnjih nagrad v obliki prostih vstopnic za reduto. Podpisani odbor si pridružuje pravico, da se v svoje svrhe poslužiti tudi nenagrajenih del. Ta se vrne po redu in le na zahtevo. Na-grajena dela se ne vrnejo. 4. Jury, ki bo ocenila poedine lepake, tvori jo gg. akad. si-karji prof. Santel, Jakopič in prof. Vavpotič. Ocenbo bo razglasila v »Jutru«, dne 30. janu-
arja 1927. 5. Lepake je doposlati do 15. janu-
arja 1927 ob 12 uri na naslov: Hinko Ste-
pančič, gradb. nadz., Ljubljana, Gradbena di-
rekcija, Turjaški trg 1. Na isti naslov naj se obrnejo konkurenti, ki bi želeli podrobneje informacije. Imena konkurentov naj bodo v zeprih kuvertah označenih z geslom. — Od-bor črna-bele redute.

Ljubljana.

1. — Opozorilo obiskovalcem vseh tečajev Delavske zbornice. V petek, 7. t. m. ob pol 8. zvečer naj se zberejo gojenci knjigovodnega, nemškega in dramatičnega tečaja Delavske zbornice v veliki dvorani Mestnega doma. Go-jenci in člani prosvetnega odseka DZ se bodo dali ta večer slikati. Slika izide v letnem poročilu DZ. Nemški pouk odpade ta večer.

— Dramatična šola pr-
v odseka Del. zbor-nice se ne bo več vršila v Mestnem domu tem-več na Srednji tehnični šoli, v sobi št. 5. v pritličju, vhod iz Gorupove ulice št. 10. čez dvorišče. V ponedeljek 10. t. m. ob 7. uri zve-čer naj bodo torej vsi gojenci zbrani v tej sobi.

1. — Trgovski ples, ena najlepših priredit-
ev vsake plesne sezone, se vrši letos v soboto dne 15. januarja ob pol 9. uri zvečer v veliki dvo-rani hotela Union. Vstop samo proti vabilu.

— Odbor. — Samomor v Ljubljani. V sredo zvečer ob 8. uri je skočil z okna tretjega nadstropja hiše v Kolodvorski ulici št. 7. g. Ivan Kraker ml. in obležal na mestu mrtve. G. Kraker je sin vodje znane potniške prekoceanske ag-
enture. Truplo mladega moža so prepeljali v mrtvešnico pri Sv. Krištofu. Vzrok samo-mora ni znan.

1. — Briljantni uhan se je našel. Dobi se pri Jožeti Skarar v Rožni dolini.

1. — Vlomi in tatvine v Ljubljani. Poleg senzacionalne pošne tatvine 80.000 Din, o ka-
teri poročamo na drugem mestu, se je prine-til v Ljubljani še vlom večjega formata. Ne-znani vlomilci so namreč vlomili v velešes-
ski paviljon »Dolenjskih in biželskih vino-gradnikov« in odnesli 50 poldružiliterških steklenic razlina in dve prazni steklenici po 18 litrov. Lastnik Vinko Bon, vinski trgo-
vec in Krškega, trpi 1500 Din škode. — V b-ra-ko Frančiške Beve na Metelkovi ulici je skušal te dni vlomiti neki vlomilec, kar pa se mu ni posrežilo, ker je bil opremljen le z navadno zidarsko lanko. — V hotelu Stružel se je te dni nastanil neki potnik, ki se je zdelal pod imenom Rodo Polak, trgovec iz Ormoža. Spal in zajutroval je tam več dni, nato pa izginil, ne da bi bil plačal več. — Ukrađenih je bilo več sukenj in plaščev. Tako je neki neznan tat odnesel iz stanovanja dr. Koruna v Nun-ski ulici 1000 Din vreden damski plašč. Učen-cu Marjanu Svaigerju je nekdo odnesel iz ga-rderobe v šoli na Prulh 800 Din vredno zim-sko suknjo. — Kurječu Ivanu Rihariju pa je bila v neki vodmatski gostilni ukradena 300 dinarjev vredna dolga zelenkasta zimska suknja. — Urbančiču Mihelu je nekdo ukra-del 180 Din. — V cerkvi Sv. Jakoba je neznan uzmovnik ukradel lesen nabiralnik, v katerem je bilo približno 300 Din denarja. — V Gol-
letovem gozdu na Rožniku so neki ubožni ljudje odnesli sedem smrekic, vrednih 150 di-narjev. — Trdki »Obnovic« je nekdo ukradel za 400 Din tramov. — Vsekakor prav zanimiv dokaz, na kako originalen način skušajo nekateri ljudje rešiti perečo gospodarsko krizo.

1. — Policijski drbiž. Poleg tatvin in vlo-mov, ki prevladujejo vse ostale dogodke, be-leži policija še 4 slučaje vnege pobušanja, pijanosti in izredov, dalje štiri prestopke naspeja kortumaca in pet cestnih poročil. — Od doma je pobegnila 19 letna Pavla Marti-nakova. — Nekdo je bil ovaden, da ima dve vojaški puški. Policija je aretirala pet oseb in sicer enega berača, tri kalice nočnega miru in nekoga radi prikrivanja najdbe.

KONGRES PRAVNIKOV.

Stalni odbor kongresa imel je v nedeljo, dne 2. t. m. popoldne v Zagrebu sejo, kateri so pod predsedništvom prof. dr. Ladislava Polića prisostvovali: iz Beograda apelacijski sodnik Rusomir Janković in okrajni sodnik Stojan Jovanović ter odvetnik Milan Drago-vič; iz Ljubljane univ. prof. dr. Metod Do-lenc, odvetnik dr. Janko Zirovnik in okrajni sodnik dr. Rudolf Sajovic; iz Zagreba odvet-nik in minister na r. dr. Dušan Peleš, pod-predsednik stola sedmorice B v pok. dr. An-te Verona in odvetnik dr. Ivo Politeo. Med drugim je bilo na seji sklenjeno, da se bo vršila glavna skupščina kongresa letos v Sa-rajevu in sicer 16. in 17. septembra. Vprašanja, ki se bo o njih na skupščini razprav-ljalo, so bila izbrana tale:

1. Odgovornost organov delniških družb in zaščita vložnikov.
2. Izvršba civilnih sodb državnih sodišč in razsodb razsodišč — tako zoper državo, kakor tudi zoper privatne osebe.
3. Osnovna načela našega pomorskega pra-
va.
4. Kolektivne pogodbe med delodajalci in delavci.
5. Pravni položaj žene v bračnem, imovin-skem in naslednjem pravu.

Referenti in konferenti za ta vprašanja ni-so odredjeni; odredil jih bo stalni odbor na temelju spiska oseb, ki se bodo v to svrhu priglasi-le same enemu od treh pravniških udruženj. Zato pozivljajo Udrženje pravni-
ka v Beogradu, Društvo Pravnih v Ljubljani in Pravniško društvo v Zagrebu tudi s tem svoje člane naj se prijavijo svojemu društvu do 10. februarja, ako želijo na skupščini kon-gresni referirati o enem navedenih vprašanj. Izjemno od dosedanjega običaja se referati

ne bodo čitali v plenumu kongresa (pa tudi ne v sekcijah) marveč jih mora vsak refe-rent izročiti napisane stalnemu odboru naj-kasneje do 1. junija. Stalni odbor bo natičil te referate v knjigi, ki se bo še pred kongre-som razposlala vsem prijavljenim udeležni-kom, da se bodo utegnili tako pripraviti za razpravljanje v sekcijah, kjer bo odslej kon-centrirano glavno delo kongresne skupščine. V plenumu bo reasumiral vsak referent svo-
je mišljenje v kratkem ekserptu, ki ne sme trajati dalje kakor 5 minut. Stalni odbor kon-gresa je prepričan, da bo tako kongresno de-lo mnogo intenzivnejše in plodnejše. Stalni odbor je razmišljal tudi o zabavnem delu kongresa, posebno o izletih v Pale, Višegrad, Iliče, zlasti pa o izletu do Metkovića, dalje s parobrodom do Dubrovnika in Kotora in od tam nazaj ob dalmatinski obali in otolih preko Splita ali Šibenika ali Sušaka. Podro-bna izvedba tega dela programa je poverjena pripravljalnemu odboru v Sarajevu, k'er so vsi pravniški krogi in korporacije že doslej ponudili z največjo pripravljenostjo svoje so-delovanje. — Stalni odbor se je tudi konsti-tuiral izbravši za tajnika dr. Politea, njego-vim namestnikom dr. Sajovica iz Ljubljane in Jovanovića iz Beograda, za blagajnika dr. Milivoja Simića iz Sarajeva in za arhivarja dr. Verona iz Zagreba. Dr. Milivoj Simić, predsednik vrhovnega suda v Sarajevu je ko-optiran v odbor mesto apelacijskega sodnika g. Andrijevića iz Skoplja, ki je odstopil baš zato, da more biti v odboru tudi pravnik iz kraja, kjer se bo vršila letošnja kongresna skupščina. Natančneje v strokovnih glasilih: beograjskem Arhivu, zagrebškem Mesečni-ku in ljubljanskem Pravniku.

VELIKA POŠTNA TATVINA V LJUBLJANI.

V torek zvečer se je izvršila v Ljubljani pošna tatvina ki po zagonetosti precej sliči slučaju pošne tatvine na dolenskem vlaku, katera se je lansko leto obravnavala pred porotnim senatom in je bil osumljeni po-štar Ivan Kalan oproščen.

Poštni avto, ki vsak dan med 4. in 8. uro zvečer pobira pošto pri poštah v Mostah, na Zaloški cesti in na kolodvoru je vodil v torek zvečer Ivan Mandelj. Avto je pobral pošto najprej v Mostah, nato pri pošti št. 5 na Za-loški cesti, nato na kolodvorski in na carin-ski pošti na glavnem kolodvoru. Pri pošti št. 5, ki je nameščena v Šarabonovi hiši, je sprejel tudi dezerno vrečico, v kateri se je nahajalo 80.000 dinarjev.

Vsa pobrana pošta je bila oddana na glav-ni pošti ob 8. uri zvečer. Poštni kontrolor g. Šumi pa je takoj ugotovil, da manjka denarna vreča z 79.000 dinarji. Avto se je takoj nato odpravil nazaj na Zaloško cesto, da ambulanta osebo takoj ugotovi, če je bila denarna vreča pozabljena tam, kjer pa je poštna urad-nica takoj dokazala, da je vrečo v redu od-pravila.

O dogodku je bila takoj obveščena poštna direkcija in policija, ki sta uvedli obširno preiskavo, kam da bi izginila denarna vre-ča. Aretiranih je bilo pet oseb, med njimi tudi šofer Mandelj. Preiskavo vodita poštni inspektor dr. Vagaja in pol. nadzornik Moš-nik.

Vsi aretiranci taje vsako krivdo. Vsa tatvi-na je zelo zapletena in ni izključeno, da se je denarne vreče polastil kdo drugi, ki je le slučajno prišel v bližino poštnega avta.

O poteku preiskave, ki se še nadaljuje bo-mo še poročali.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 7. januarja: Zaprtlo.
Sobota, 8. januarja: »Pahljača lady Winder-
mere«, premijera. — Izven. Slavnostna
predstava.

Nedelja, 9. januarja ob 15. uri popoldne:
»Triglavski bajka«. Ljudska predstava
pri znižanih cenah. — Izven.

Nedelja, 9. januarja ob 20. uri zvečer: »Joy«.
Ljudska predstava pri znižanih cenah. —
Izven.

Ponedeljek, 10. januarja: »Pahljača lady Win-
dermere«. — Red E.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 7. januarja: Plesni večer Mete Vid-
marjeve. — Izven. — Začetek ob 20. uri
zvečer.

Sobota, 8. januarja: »Grofica Marica«. —
Red A.

Nedelja, 9. januarja ob 15. uri popoldne:
»Brivec sevilski«. Ljudska predstava pri
znižanih cenah. — Izven.

Ponedeljek, 10. januarja: Zaprtlo.
Torek, 11. januarja: »Pleš v maskah«. —
Red C.

Premijera v drami. V soboto 8. t. m. bo v
drami premijera. Vprizori se v režiji g. Mi-lana Skrbliška nenavadno učinkovita drama
znamenitiga angleškega pisatelja Ceskara
Wildea. Naslovno vlogo igra ga. Neblocka.
Pri tej priliki se bo po daljši odsotnosti pre-
stavila ljubljanskemu občinstvu ga. Avgusta
Danilova, ki se je pred meseci vrnila iz Ame-
rike. V ostalih vlogah nastopi ves dramski
ansambel, med drugimi gg. Levar, Rogoz
itd.

Književnost.

HENRIK SIENKIEWICZ: POTOP.

Iz polščine prevel dr. Rudolf Mole 11. in
12. enopis. V Ljubljani 1927. Založila Tiskov-
na zadruga.

Po daljšem preledku je izšel zopet nov
dvojni enopis Sienkiewicz-ovega romana »Po-
top«, ki ga izdaja Tiskovna zadruga v Ljub-
ljani.

O zanimivosti Sienkiewicz-ovih romanov

nam ni treba še posebej govoriti. Dovolj je, ako povdarjamo, da je prva izdaja vseh njegovih romanov v slovenskem prevodu že zdavnaj razprodana in da po novi izdaji Tiskovne zadruge prav pridno segajo najširši sloji. Velikega romana »Fotop« I. del je bil dokončan začetkom letošnjega leta in je že izšel v skupni knjigi. Z enajstim in dvajsetim snopičem začne drugi del. Dobijo se še vsi prejšnji zvezki, zato vabimo ljubitelje zanimivih romanov, da se naročijo na »Fotop«. Vsak dvojni snopič velja Din 20.— in se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

HARTLEY MANNERS: PEG, SRČEK MOJ.

Veseloigra v treh dejanjih. Poslovenil U. Šest. Zbirka »Oder«. 16. snopič. V Ljubljani 1927. Založila Tiskovna zadruga. Strani 99. Cena Din 13.—.

Ta tridejanska veseloigra bo predstavljala prijeten repertoarni komad vseh diletantskih odrov. Pred par leti v angleščini naposled, je znala s svojo resnično ljubo in prijeto vsebino izvojevati velike uspehe po vsem svetu. Ni čuda, če prav so vojna leta že davno za nami, občutimo še vsi trpe posledice grozot — zato nam je svetel smeh iskan in ljub tovariš.

»Peg, srček moj« nosi kot glavno vsebinsko potezo borbo proti okostenelim formam občevarstva, proti smešnim aluram aristokratev, plemičev in snoba. Iz Pegice, mladega, zdravega in nepokvarjenega dekleta z dežele veje toliko svežosti, da že ta edini moment opraviči njeno pravo. — Lepa, tiha ljubezen, prvi sen mladega dekleta in resnega možaka, katerim nasproti stoji okostenela tradicija, »lepega obnašanja« zmagaja nad nesmiselnostjo form.

Veseloigra, ki ne stavi glede scene nikakih velikih zahtev, bo dobro došla vsem mahnim odrom in bo gotovo uspela povsod. — V naših gledališčih je dosegla velik uspeh in se je igrala kar v serijah.

Sport.

Te dni je bila oficijelno otvorjeno letalska proga Anglija—Indija. Zračni promet bodo za enkrat vzdrževali s tremi letali, v kratkem pa nameravajo vpostaviti še večje število letal, posebno, ker je znani angleški letalec kapitan Courtney že izvršil vse predpriprave, da poleti v 7 dneh iz Londona v Novo Zelandijo. V ta namen gradi hidroplan na dva vijaka in bo skoraj na celi progi noč in dan v zraku. Pristal bo samo v

tem slučaju, če mu poide bencin. Na ta način upa, da bo preletel vsak dan 2400 km; ker ima letalo, s katerim hoče izvesti svoj projekt, 150 do 160 km poprečne hitrosti na uro, bo moral približno 16 ur dnevno ostati v zraku. Če bodo razmere posebej ugodne, bo preletel celo 3600 km na dan, v katerem slučaju pa bo moral ostati v zraku celih 24 ur. Seveda ne bo kapitan sam potoval, ker bi si moral preveč časa rezervirati za odmore.

Izboren letalski uspeh je izvršil ravnokar francoski pomorski letalec poročnik Bernard. Poletel je na Madagaskar ter prispel 4. januarja v Abukir, tako da ima samo še sredozemsko morje pred seboj, predno dospe v Francijo. Proga od Madagaskarja do Abukirja je dolga 25.000 km, ki jih je preletel v 130 letalskih urah.

14 milijonov dinarjev za sportno »zvezdo«. Veliki baseball-klub »Giants« v New Yorku je že več let iskal »zvezdo«, da bi mogel uspešno tekmovali z »Yankees« of New York, ki so bili s svojim prvakom Babe Ruth doslej nepremagljivi. Sedaj se jim je ta namera posrečila. Seveda bodo morali za ta »star« plačati svojo, ki je za evropske razmere naravnost bajna. Odkupili so namreč od »Kardinalov«, kakor se imenuje prvovrstni klub v St. Louisu, njihov »star« Rogersa Hornsby za nič manj kot 250.000 dolarjev in njemu samemu dovolili honorar za 3 leta po 50.000 dolarjev na leto. Torej 400.000 dolarjev (20 milijonov dinarjev) za 3 leta! Pri tem pa še trdi »strokovnjaki«, da so »Giants« napravili za Ruth od »Yankeejev« letnih 52.000 dolarjev dobro kupčijo. To je mogoče, ker dobiva Bagjev, ter pride ta klub še vedno na svoj račun.

Amerikanski veslači se pripravljajo za Amsterdam, in sicer za olimpsko regato. Posebno vztrajno trenirajo midshipmeni vojne mornarice, ki bodo letos na čelu ameriškega veslaškega sporta; trenira jih znani sportnik Bob Butler. Sedaj imajo midshipmeni 16 veslačev v treningu, ki so izvanredno močni atleti. Znani nogometaš Hoerner, ki je tudi med izvoljenimi, tehta 86 kg in je znan po svojem izvanredno močnem udarcu. Za letošnjo leto ni pričakovati nikake telme med pomorskimi pitomci in slavnimi Yale-veslači, vendar se bodeta obe osmici srečali pri izločitvenih tekmah spomladi 1. 1928.

Srečna številka 13. Italijanski letalec major Mario de Bernardi, ki je prabilor za Italijo Schneiderjev pokal v Ameriki s tem, da je dosegel na svojem hidroplanu veličansko hi-

trost na uro: 436 km v smeri vetra in povprečno 418 km na uro, je dospel v Neapel, kjer so ga sprejeli kraljevske. De Bernardi je pri tem govoril o srečni številki 13 ter poudarjal, da ga je povsod spremljala sreča radi posebne trdovitosti, s katero ga je nasledovala številka 13. Dne 13. oktobra je zapustil Napolj s 13 močmi, všteti monterje in strojnike; 13. novembra je startal in avtomobil, ki ga je pripeljal na startni prostor, je imel številko 13. Bernardijev aparat je bil tudi s to številko znanovan in leto 1926 kakor tudi rezultati 26 konkurenčnih uspehov tvorijo dvakratno število 13.

To in ono.

Anton Kuh:

NAJVEČJA TRMA.

V Podhajcah (v Galiciji) gredo trije možje po cesti. Sreča jih gospod, ki se uljudno odkrije.

Radi tega se vname med njimi prepir, koga je tujec pozdravil. »Mene je pozdravil,« pravi prvi, »dolžan mi je nekaj denarja.« — »Ne, pozdravil je mene, ker sem mu bil nekaj denarja dolžan,« pravi drugi. — »Mene, mene je pozdravil,« kriči tretji, »jaz sem mu še danes dolžan!«

Niso se mogli pomiriti in so sklenili, da naj odloči njihov rabi, koga je tujec pozdravil.

Prišli so k modremu možu in mu razložili zadevo.

»To je prav preprosto,« pravi rabi, »pozdravil je seveda onega med vami, ki je najbolj trmast. Kajti kdor najbolj trmasto trdi, da ga je mož pozdravil, koga drugega naj pa pozdravi, kakor njega?«

»Že prav,« za prav,« odvrnejo možje, »stoda kdo pa je med nami najbolj trmast?«

»Tega ne vem. Naj mi vsak pove po eno povest in povedal vam bom, kdo je!«

Prvi prične: »Saj že vem, rabi, jaz kupčujem z živino. Nekoč, bila je ledeno mrzla zima, snežen vihar in led, sem gnal prašiče, dvajset prašičev iz Varšave v Lvov na trg. Ko hočem v Lvov, stopi predme mitničar. »Kaj je?« — »Plačati moram krono,« pravi, »drugače ne smeš notri.« Tedaj zavrnem svoje prašiče in jih odženem nazaj. Vreme je postalo še slabše, na poti mi je poginila svinja, nato še ena in še ena, no in kaj naj ti rečem: vrnil sem se brez vseh prašičev. Zmagal sem pa le in nisem plačal krono.«

»Prav lepa trma,« reče rabi in si zamišlje no pogladi brado.

Drugi pripoveduje: »Nekoč sem prišel, — bila je tudi zima, ledeno mrzla, — iz gostilne opolnoči domov. Ko pridem domov, potrkam na okno. »Kdo je to?« zakriči moja žena. — »Jaz!« — »Kdo je to: jaz?« — »Jaz sem jaz.« — Nato je vse utihnilo in čakal sem eno uro. Nato sem zopet potrkal. »Kdo je zunaj?« — »Jaz!« — »Kdo je to: jaz?« — »Jaz sem jaz.« — Zopet je prešla ena ura. Tako sem stal do sedmih zjutraj, vsi prsti so mi odmrznili — toda vzdihal sem in nisem povedal, kdo sem jaz!«

»Prav lepa trma,« ponovi še resneje rabinec.

Nato pa pove tretji: »Nekoč sem imel zobobol. Strašen zobobol, da bi se kar z glavo v tla butal. Grem k zobozdravniku. Ta me vpraša: »Kateri zob vas boli?« — »Lep zobni zdravnik ste,« pravim, »to morate sami vedeti!« — »Ali vas ta zob boli?« me vpraša in potlerka na zob. »Vi ste zobozdravnik, sam morate to vedeti!« Izpulil mi zob. »Ali vas je ta zob bolel?« — »Vi ste zobozdravnik, vi morate vedeti!« Tako mi je izpulil zaporedoma vseh dvaintrideset zob — toda ostal sem sebi zvest in mu nisem povedal, kateri zob me je bolel!«

Rabi je prijel zadnjega za roko, mu jo stisnil in mu šepnil v uho: »Tebe je pozdravil!« Moderna linija in konzum kruha. Neki dunajski časopis je pred dnevi objavil sledečo notico: »V zadnjem času so štirje veliki mlinci v dunajski okolici, takozv. »Schweizerer« mlini« ustavili svoj obrat radi stalnega upadanja konzuma moke. Konzum kruha in peciva pojema že dalj časa v nenavadni meri. Za časa božičnih praznikov je padel konzum na tako nizko, da so hotele gostilne in kavarne vrniti pekomo kar cele koše peciva. Vážnega pomena je pri poenmanju krušnega konzuma tudi to, da mnoge žene in dekleta ne jedo več kruha, samo, da si ohranijo svojo vitko linijo. Nizko računano je na Dunaju 200.000 žen in deklet, ki nočejo kruha, ker bi rade ostale suhe. Če računamo, da je vsaka zvezila dnevno le tri žemljice, zneso to 600.000 žemljice dnevno, to pa povprečno na 600 dunajskih pekov po 100 žemljice dnevno. Sedaj si na lahko sami izračunate, kako škodo trpe peki radi te preklane pariške mode.

Listnica uredništva. Avtorju članka »Za pametno trgovinsko in carinsko politiko«: Članek objavimo le s polnim imenom. — Avtorju članka »Slovenska sportna zveza«: Isto.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

Mowgli je sedel glavo uprto ob kolena, brez brige za vse drugo; neusmiljene lahine pa so dohitevale zadnje umirajoče rdeče pse in jih ubijale. Vik in krik je polagoma utihnil in volkovi so se vračali šepajoč, ko so jih pričele rane skeleti, da preštejejo one, ki so padli v boju. Petnajst volkov krdele in šest lahini ležalo mrtvih ob reki; od ostalih pa niti eden ni bil brez rane. Mowgli je sedel na svojem mestu do hladne zore, ko je znenada zautil Phaov mokri, rdeči gobec v roki. Stopil je nazaj in pokazal na suho Akelino truplo.

»Dober lov!« je zaklical Phao, kakor da bi bil Akela še vedno živ. Nato pa je preko ranjenih pleč velel ostalim: »Tulite, psi! Volk je umrl nočjo!«

Toda od vsega krdele dvesto borcev rdečih psov iz Dekkana, ki se ponašajo, da se živa duša v džungli ne upa ustaviti zoper nje, se niti eden ni vrnil v Dekkan.

Pomladni tek.

Drugo leto po silnem boju z rdečimi psi in Akelini smrti je bil Mowgli skoraj sedemnajst let star. Na

zunaj je bil videti starejši, kajti naporno življenje, krepka hrana in zdrava kopel, kedar mu je bilo kolikaj vroče ali je bil prašen, mu je dalo moč in rast, ki je daleč presejala njegova leta. Za eno roko se držel je lahko pol ure haratu visel na veji. Mladega jelena je ustavil sredi dira in ga za glavo držel vrgel v stran. Celo velikega divjega mrjasa, ki živi v močvarah na severu, je lahko prevrgel. Džungelsko ljudstvo, ki se ga je balo zaradi njegove razumnosti, se ga je sedaj balo zaradi njegove moči, in kedar je mirno hodil svoja pota so se gozdne sleze izpraznile, samo ako se je v džungli zašepetalo, da je prišel. In vendar je bil pogled njegovih oči mil in miren. Celo v boju se mu oči nikdar niso tako svetile kot Bagheeri. Samo nekoliko bolj so se zanimale in razvnoe, in to je bilo eno izmed mnoge, kar sam Bagheera ni razumel.

Vprašal je Mowglija o tej reči, deček pa se mu je smejal in rekel: »Kadar zgrešim plen, sem jezen. Kadar moram dva dni hoditi prazen, sem zelo jezen. Ali moje oči ne govorijo takrat?«

»Usta so lačna,« je odvrnil Bagheera, »ampak oči ne povedo nič. Lov, jed, plavanje, to je vseeno — kakor kamen ob mokrem ali suhem vremenu.« Mowgli ga je lenobno pogledal izpod dolgih obrvi in panter je kakor po navadi povsod glavo. Bagheera je poznal svojega gospodarja.

Ležala sta daleč na položnem pobočju nekega brda nad Waingungo, pod njima pa so v belih in zelenih pramenih ležale jutranje megle. Ko je solnce vzšlo, so se izpremenile v valujoče rdeče zlato morje, razkadle in pustile nizke žarke, da so se razlivali po suhi travi, kjer sta počivala Mowgli in Bagheera. Mrzlega vremena je bilo konec; listje in drevje je bilo videti oslabelo in ovenelo in suho; tikajoče je zašušelo, kadar je veter potegnil. Majhen list je besno udarjal ob vejico kakor vedno, kadar ga zajame zračni tok. Ob njegovem šuštenju se je zbudil Bagheera; z globokim, volim kašljanjem je povohal jutranji zrak, se vrgel na hrbet in mahal s sprednjima šapama proti priklajajočemu listu nad seboj.

»Leto se obrača,« je dejal. »Džungla živi naprej. Čas novega govorjenja je blizu. Tisti list že ve. Jako dobro je to.«

»Trava je suha,« je odvrnil Mowgli in izpulil šop trave. »Celo »spomladansko oko« (to je majhna tobeničasta voščena rdeča cvetlica, ki raste po travi) — celo spomladansko oko je zaprto in... Bagheera, ali je to prav, če leži črni panter tako na hrbtu in udarja s šapami po zraku kot bi bil drevesna mačka?«

»Aowl!« je odvrnil Bagheera. Kakor je vse kazalo, je razmišljal o drugih rečeh.

(Dalje prihodnjič.)

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino iz

GRITZER in ADLER

GRITZER in ADLER

za dom, obri in industrije
v vseh opreman.

Isotam pletilni stroj DUBIED

Punk v vezanju b. ozlačen.

Večletna garancija

Delavica se popravi.
Malo cene, tri dni na obroč.

Josip Petelinc
Ljubljana

Isotam pletilni stroj DUBIED

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

„GROM“ CARINSKO POSREDOVŠKI IN SPEDI-
CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon Int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe splošnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
SIMON URGORČEVA 11

se priporoča

za naročila v tiskarsko stroko spadajočih del

Mali oglasi

Za vsako besedo se plača 50 par, za debelo tiskano pa Din 1.—.

Gospodinja

Išče mesta pri boljšem gospodarstvu. Vdoven, živim ali tremi otroki. Vajena je vseh hišnih del, kakor tudi šivanja. Po nudi prosi na upravljalca pod »Dobra gospodinja«.

Proda se ceno

»Mayerjev Lexikon« 5. z. d. in »Weltall und Menschheit«. Naslov po ve uprava lista.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, poselske sobe, kuhinje, kopalnice in drugih priključkov, se odda s 1. februarjem 1927 v najem. — Vprašati je pri ravnanstvu Vojne posejilnice, palača na Miklošičevi cesti.

Dobro znana
tvrdka

kupuje vsako množino bukovnega oglja in suhih bukovnih drv. Ponudbe: c. a. s. 341, Trieste

PREMOG - CERIN

Walter 1/2. - Telef. 38

Instrukcije

Išče visokošolca. Ponudbe prosi na upravljalca pod »Dober uspeh«.